CFIA
CENTER FOR INNOVATION I AARHUS

TVÆRGÅENDE UDFORDRINGER

NYE UDFORDRINGER FOR FLYGTNINGE

- Flygtninge modtager løbende breve, som nogle ikke forstår.
- Megen ventetid – kan virke demotiverende, og det trækker i den modsatte retning end integration.
- Lang transporttid – til skole, daginstitution, sprogundervisning, integrationsundervisning, praktik mv.
- Kulturelle udfordringer i familielivet; bl.a. nye forældreroller og nye roller i parforholdet.

NYE UDFORDRINGER FOR MEDARBEJDERE I AAK

- Nogle flygtninge ringer om alle mulige typer spørgsmål, da de ikke forstår den information og de breve, de modtager, som alt sammen er på dansk.
- Nogle flygtninge kender ikke de rigtige "indgange" til AAK – de har brug for hjælp til stort og småt.
- Det er en tidskrævende målgruppe sammenlignet med andre.
- Flere ansatte oplever en manglende viden og videndeling blandt medarbejderne i AAK om målgruppen og eksisterende tilbud.
- Manglende koordinering ml. kommunale indsatser, f.eks. ml. skole og klub.

TOLKE

- Tolkemangel skaber ventetid.
- Stor kvalitetsforskel mellem tolke.
- Nogle tolke mangler forståelse for og viden om det kommunale system.
- Rekvirenter er ikke trænet i at arbejde sammen med tolke.

ENLIG

FÆLLES

FAMILIE / -SAMMENFØRTE

ASYLCENTER

KOMPETENCEAFKLARING

- Nogle asylscentre gør meget for kompetenceafklaring af flygtningene, andre gør lidt eller intet. Det betyder, at AAK først kan kompetenceafklare efter ankomst til kommunen.

PLACERING

Flygtningene kontaktes og får besked om ophold i Aarhus Kommune

- Sundhedsplejerske adviseres ikke om ankomst af familier med børn i alderen mellem 0-1 år.

INFOMØDE (ENLIG)

Flygtningene tilbydes at deltage i infomøde i AAK. På infomødet introduceres til overordnede muligheder og forventninger til dem som borgere i Aarhus. Efterfølgende tilbydes rundvisning i Aarhus.

- Det kan være overvældende, trættende og svært at fastholde viden efterfølgende.

BESØG AF INTEGRATIONSMEDARBEJDER (FAMILIE)

Familien får besøg af integrationsmedarbejder på asylcenteret.

1. DAG I AARHUS KOMMUNE

ANKOMST I AARHUS

Flygtningene ankommer til banegård. Besøger Jægergården hvor integrationsmedarbejder viser ydelseskontor, tildeler læge, fritager for digital post, udleverer opholdskort og giver iformation om Ny havn og Hus en flygtning, samt inviterer til velkomstmøde og informerer om åben rådgivning.
Besøger Nordea og hæver første ydelsescheck.
Der er tolk til stede.
For familiesammenførte sørger herboende partner selv, for afhentning, borgerservice, bankkonto osv. hvis muligt.

- Bankkonto kan tage lang tid at få oprettet.
- Uden bankkonto kan familier ikke modtage børnepenge.

SÆRLIGT FOR ULEDSAGEDE FLYGTNINGEBØRN

- Nordea vil have, at konto oprettes i forældremyndighedsindehavers navn. Det er ofte frivillige, som ikke nødvendigvis er interesseret i en konto i deres navn.

LØBENDE KONTAKT

Gennem hele forløbet er flygtningene løbende i kontakt med systemet.
De får hjælp fra integrationsmedarbejderen i form af opkald og møder.
Familier modtager besøg i hjemmet.
Integrationsmedarbejder afholder ugentlige møder af praktisk karakter på midlertidige bosteder.
Generelt er der mere støtte til familier end til enlige.

MIDLERTIDIG BOLIG (ENLIG)

Flygtningene kommer i midlertidig bolig, får vist indkøbsmuligheder og lokalområde. Underskriver kontrakt til midlertidig bolig. Der er tolk til stede.
Der er ugentlige møder med integrationsmedarbejder på bostederne.

- Ønske om privat indkvartering for nogle, kan ikke altid imødekommes.

ANSØGNING: FAMILIESAMMENFØRING

Ansøgning om familiesammenføring. Formular har både dansk og engelsk indhold. Det kan være en hjælp for dem, der kan engelsk.

- For nogle flygtninge er den svær at udfylde korrekt. Fejl i ansøgning betyder, at den bliver forkastet. Nogle bliver udnyttet af advokater, der tager penge for at udfylde.

DEN NYE HAVN

Den Nye havn viser flygtningene rundt i Aarhus.

- Ikke alle kender til muligheden eller foreningen.

BOLIG (FAMILIE)

Flygtningene kommer i bolig, får vist indkøbsmuligheder og lokalområde. Underskriver kontrakt til bolig. Børn indskrives i skole og daginstitutioner. Der er tolk til stede.

- Det høje antal flygtninge kan ikke håndteres indenfor den eksisterende boligmasse.
- Der er mangel på små og billige boliger til midlertidig og permanent boligplacering.
- Nogle boligorganisationer oplever udfordringer med kommunikation, aftaler og ordensregler for fællesskabet i boligområdet.

BESØG AF INTEGRATIONSMEDARBEJDER

Familien får besøg af integrationsmedarbejder eller møder på kontoret. Her søges også om boligstøtte. Herefter får familien besøg af integrationsmedarbejderen efter behov.

- Boligstøtte udbetales bagudrettet, og der er sagsbehandlingstid på op til 3 måneder. Det betyder, at familien kan mangle penge til mad og andre fornødenheder.

INDKØB

Familien skal ud at købe tøj, møbler, service med mere. De henvises til butikker og har fået hjælp til bevilling af integrationsmedarbejder. Familiesammenførte klarer ofte dette selv.

1 UGE

VELKOMSTMØDE

Flygtningene deltager i velkomstmøde på DOKK1.

- Der er ikke så mange familier, der deltager.
- Det kan være overvældende, trættende og svært at fastholde viden efterfølgende.

2 UGER

1. GANGSSAMTALE: JOBKONSULENT

1,5 time m. tolk. Kompetenceafklaring og oplysning om ret og pligt. Flygtningene laver integrationkontrakt med jobkonsulenten.

- Nogle flygtninge oplever at blive forvirrede, da der vægtes hurtig beskæftigelse, imens de samtidig kan opleve, at det er svært at få job/praktik.
- De får mange informationer og kan have svært ved at huske møderne fra hinanden.
- Det kan være svært at forstå og huske, hvad der tales om på møderne, og de får ikke papirer med.
- Nogle medarbejdere oplever, at der ikke altid tolkes korrekt.

1. GANGSSAMTALE: YDELSESSAGSBEHANDLER

1. gangssamtale med ydelsescenter med tolk. Flygtningene får besked om, at melde hvis de får arbejde eller formue.

- Nogle flygtninge oplever en stram økonomi.

1 MÅNED

INTEGRATIONSUNDERVISNING (ENLIG)

Flygtningene starter til integration efter to uger.

- Nogle flygtninge kan opleve dette som spild af tid. Undervisningen foregår som udgangspunkt på dansk og gennemgår komplekse emner, som kan være udfordrende at forstå på dansk; såsom demokrati, grundloven, foreningsliv mm.
- Integrationsundervisningen er ikke differentieret til forskellige modtagere/niveauer.

DANSKUNDERVISNING (ENLIG)

Flygtningene starter til danskundervisning efter 4 uger. Nogle flygtninge under 30 år, tilbydes fuldtidsundervisning på VUC.

- Nogle flygtninge vil gerne have mere undervisning og færre deltagere på holdene.

DAGINSTITUTION & SKOLESTART (FAMILIE)

Børn starter i daginstitution og skole. Integrationsmedarbejderen kan aftale med jobkonsulent, at moderen fritages fra beskæftigelse for at køre barn ind i institution. Store børn får hjælp til at finde praktikplads via produktionsskolen. Forældrene skal til opstartsmøder.

- Modtagerklasser ligger ofte langt fra hjemmet.
- Nogle forældre er utrygge ved at aflevere deres børn i daginstitution.
- Kommunikation mellem forældre og institution kan være svær. Forældre har mange praktiske spørgsmål (hvad er en flyverdragt, madpakke, hente/bringetid mv.), da de kender ikke til institutionslivet.
- Nogle flygtningebørn kan ikke holde ferie, da deres forældre ikke har ret til ferie.
- Ny lovgivning om beskæftigelse indenfor 2-4 uger presser forældre og institutioner/skoler i forhold til indkøring af børnene.
- Ansøgningsfrister til skole skaber ventetid for flygtningene.

SÆRLIGT FOR ULEDSAGEDE FLYGTNINGEBØRN

- Flere har svært ved at følge skolegangen og ender med at pjække.
- De kan ikke modtage SU, før de har fået tildelt en forældremyndighedsindehaver. Det kan tage lang tid, og de kan opbygge en gæld imens.

SFO & KLUB

Børn starter i SFO og klub.

- Flere flygtningebørn er ikke med i en SFO.
- Ikke alle flygtningepiger må komme i klubtilbud for deres forældre.
- Unge flygtninge spredes ikke til deres lokalområder – de søger samme sted hen, som dem, de kender.
- Tilskud følger ikke den unge, og giver udfordringer i "populære" klubber.
- Flere unge flygtninge oplever frustrationer over de kulturelle forskelle - de føler sig forkerte og uønskede.
- De kan ikke tage samme uddannelse som jævnaldrende unge pga. sprog.
- De unge er fortsat meget afhængige af deres forældre i forhold til tilmelding til klub, klub/forældre samarbejde, fritidsjob mv. men har ofte et bedre systemkendskab end deres forældre.
- Den unge gruppe giver nogle steder pædagogiske, sproglige og kulturelle udfordringer – de kommer til systemet på et tidspunkt, hvor der skal træffes mange beslutninger om deres liv og fremtid.

FORÆLDREMØDER

Forældrene går til forældremøder i institutioner og skole. Integrationsmedarbejder deltager, hvis det er relevant.

- Samarbejde mellem forældre og institution kan være nyt for forældre og børn.

INTEGRATIONSUNDERVISNING (FAMILIE)

Flygtningene starter til integrationsundervisning.

- Nogle flygtninge kan opleve dette som spild af tid. Undervisningen foregår som udgangspunkt på dansk og gennemgår komplekse emner, som kan være udfordrende at forstå på dansk; såsom demokrati, grundloven, foreningsliv mm.
- Integrationsundervisningen er ikke differentieret til forskellige modtagere/niveauer.
- Nogle flygtninge har lang transporttid i dagligdagen fra forstæder til tilbud.

DANSKUNDERVISNING (FAMILIE)

Flygtningene starter til danskundervisning.

- Nogle flygtninge vil gerne have mere undervisning og færre deltagere på holdene.

PRAKTIK

Flygtningene kommer i praktik. Afhængigt af den enkelte kan praktikken ligge tidligere eller senere i forløbet.

- Der er udfordringer med manglende forventningsafstemning vedr. praktik.
- Nogle flygtninge oplever et modsætningsforhold mellem kompetencer fra hjemlandet og praktikken i Danmark.
- Nogle oplever, at praktikken ikke har jobsigte og/ eller understøtter sproglig udvikling.
- Nogle flygtninge oplever et modsætningsforhold mellem krav om job og selvforsørgelse og reelle jobmuligheder.
- Manglende overførbarhed af kompetencer fra hjemlandet for højtuddannede.
- Flere har manglende erfaring med arbejdsmarkedet.
- Flere har lav eller ingen uddannelse, og nogle er analfabeter.
- Manglende sprogkundskaber skaber en barriere i praktikken.
- Flygtningene kommer fra en anderledes arbejdskultur (ordrekultur).
- Praktik kræver en ekstra indsats fra medarbejdere og virksomhedens side.
- Udfordringer med kørekort – syriske vurderes ikke ægte af DK politi. Formelle dokumenter skal derfor indhentes fra syriske myndigheder med stor risiko for flygtningene til følge.
- Flygtninge mangler kendskab til arbejdsmarkedslovgivning og mangler kompetencer til at skrive CV, der matcher det danske arbejdsmarkeds set-up.
- Specialudstyr til en praktik (sikkerhedssko, arbejdstøj mv.) kræver ekstra sagsbehandlingstid, da der skal laves en trangs-vurdering i den enkelte sag.

BØRNETANDPLEJE

Børnene skal til skoletandplejen og have et tandeftersyn.

3 MÅNEDER

BLODPRØVE

Fygtningene får taget blodprøver, som sendes til sociallægen.

SOCIALLÆGE

Flygtningene bliver tilbudt en tid hos sociallægen.

- Sociallæge henviser ikke systematisk til sundhedsplejerske.
- Flygtningene skal selv finde tid ved egen læge for opfølgende behandling.
- Nogle kender ikke forskel på sociallæge og praktiserende læge.

PRAKTISERENDE LÆGE

Flygtningene besøger egen læge efter behov.

- Nogle har udfordringer med dårlig psykisk trivsel.
- Nogle har traumer.
- Nogle flygtninge forstår ikke det danske sundhedsvæsen - de har svært ved at navigere i systemet og kender ikke til de tilbud, de kan benytte sig af.
- Nogle flygtninge formår ikke selv at bestille tid og/ eller møde op til bestilt tid.

OPFØLGNINGSSAMTALE

Opfølgningssamtale med jobkonsulent om integrationskontrakt hver 3. måned- fokus på om planen følges eller skal justeres.

NETVÆRK (ENLIG)

Der findes frivillige tilbud til netværk og aktiviteter til de enlige flygtninge.

- Nogle tilbud er enten ikke relevante eller kendte for flygtningene, hvilket kan betyde, at de ikke benytter sig af dem.
- Nogle flygtninge føler sig ensomme.
- Nogle flygtninge føler sig ikke velkomne.

BOFÆLLER

Flygtningene finder nogen at bo sammen med.

- Nogle flygtninge vil gerne bo selv, men har ikke økonomisk mulighed for det.

FAST BOLIG

Flygtningene flytter i permanent bolig sammen med andre.
Nogle venter til en enmandsbolig bliver ledig.

- Det høje antal flygtninge kan ikke håndteres indenfor den eksisterende boligmasse.
- Der er mangel på små og billige boliger til midlertidig og permanent boligplacering.
- Nogle boligorganisationer oplever udfordringer med kommunikation, aftaler og ordensregler for fællesskabet i boligområdet.

FRITID & FORENINGSTILBUD (FAMILIE)

Fritidsinteresser startes op. Integrationsmedarbejderen spørger ind til interesser og hjælper med fritidspas og lignende.

- Nogle flygtninge har svært ved at finde tid og overskud til fritidsaktiviteter.
- Flere unge ønsker at få et fritidsjob, men har problemer pga. sprog.

SÆRLIGT FOR ULEDSAGEDE FLYGTNINGEBØRN

- Nogle uledsagede flygtningebørn ønsker at tjene penge, som de kan sende hjem som hjælp til deres familie i hjemlandet.
- Nogle uledsagede flygtningebørn skylder penge til menneskesmuglere.

NETVÆRK (FAMILIE)

Integrationsmedarbejderen arbejder på at skaffe et netværk til familien. Det kan være blandt naboer, gennem venligboerne eller gennem frivillige netværksfamilier.

- Nogle tilbud er enten ikke relevante eller kendte for flygtningene, hvilket kan betyde, at de ikke benytter sig af dem.
- Nogle flygtninge føler sig ensomme.
- Nogle flygtninge føler sig ikke velkomne.
- Det kan være svært for nogle flygtninge at se relevansen mellem frivillighed og fremtidig beskæftigelse.
- Nogle frivillige oplever manglende forventningsafstemning ml. dem og AAK, og manglende ligeværdighed i samarbejdet.
- Flere frivillige vil selv vælge, hvad man vil hjælpe med – det er ikke nødvendigvis det, der er mest brug for.

OPFØLGNING INSTITUTIONER

Forældrene skal til opfølgningsmøder på børnenes skole og daginstitutioner, for at få information om hvordan det går.

5 MÅNEDER

6 MÅNEDER

OPFØLGNINGSSAMTALE

Opfølgningssamtale med jobkonsulent om integrationskontrakt hver 3. måned- fokus på om planen følges eller skal justeres.

- Nogle flygtninge oplever at praktik ikke leder til job, men til ny praktik eller forløb hos anden aktør. Det opleves af nogle flygtninge som demotiverende.

FARVEL TIL INTEGRATIONSMEDARBEJDER

Når enlige er i fast bolig, og familier kan klare sig selv, ophører samarbejdet med integrationsmedarbejderen. De skal herefter koordinere og klare sig selv i det videre integrationsforløb.

AARHUS KOMMUNE

ASYLCENTER — 1. DAG I AARHUS KOMMUNE — 1 UGE — 2 UGER — 1 MÅNED — 3 MÅNEDER — 5 MÅNEDER — 6 MÅNEDER